

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/30/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011793
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011793.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom D. E. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2024, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 8. januára 2024, sp. zn. 7Pp/51/2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c)) Tr. por. sa zamietajú sťažnosti odsúdeného, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 8. januára 2024, sp. zn. 7Pp/51/2023, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 66 ods. 1, 2, § 67 ods. 1 Tr. zák. sa návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietajú.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože odsúdený po jeho vyhlásení podal proti nemu sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí. Dodatočne odsúdený podanú sťažnosť písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu nasledovne:

„Podľa mňa súd pri prejednaní mojej žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebral objektívne do úvahy všetky okolnosti súvisiace s mojou žiadosťou o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a sústredil sa iba na tú skutočnosť, že môj postoj k trestnej činnosti je čiastočne kritický.

Súd vôbec nebral do úvahy, že od nástupu na výkon trestu odňatia slobody, a to do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia som postupne bol za svoje správanie preraďovaný až do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, teda som musel ako odsúdený splňať na takéto preraďovanie všetky atribúty.

Poukazujem na to, že počas celého doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody som sa snažil preukázať svojim správaním snahu o moje polepšenie, čo vyplýva aj z môjho hodnotenia z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého vyplýva že ústavom bolo odporučené moje podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s dohľadom.

Súd v odôvodnení napadnutého uznesenia konštatuje iba to, že môj postoj k trestnej činnosti je len čiastočne kritický a pritom poukazuje, že tento môj postoj k trestnej činnosti sa zmenil až po predchádzajúcom rozhodovaní o mojej žiadosti na podmienené prepustenie, ktoré sa konalo dňa 23.11.2022 pod sp. zn. 37PP/360/2020. S týmto ale nemožno súhlasiť, nakoľko môj postoj k trestnej činnosti bol postupne vyhodnocovaný aj pri mojom postupnom preraďovaní z ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia až do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Rovnako súd poukazuje na to, že som bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, pričom sa ale jedná o odsúdenia z dávnej minulosti a boli to podmienené odsúdenia a vo výkone trestu odňatia slobody som po prvýkrát.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, kedy postup prvostupňového súdu sa javí ako vyložene arbitrárny navrhujem, aby druhostupňový súd na základe podanej sťažnosti po preskúmaní spisového materiálu zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 7Pp/51/2023 zo dňa 08.01.2024 ako nedôvodné a aby v rámci svojej právomoci rozhodol o mojom podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného určenia skúšobnej doby dlhšieho trvania, a to v hornej polovici zákonného rozpätia, prípadne aj so súčasným uložením povinností alebo obmedzení.“

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom. Na základe vykonania svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že v dôvodoch sťažnosti nie sú ani namietané takéto chyby procesného charakteru.

V rámci preskúmania správnosti samotného výroku napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. por. osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienene prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienene prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmienene prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmienene prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho

trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K vyššie uvedenému krajský súd považuje za potrebné dodať, že podstata inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody netkvie v tom, aby bol odsúdený za dobré správanie, prípadne dobrú prácu vo výkone trestu automaticky prepustený po odpykaní zákonom ustanovenej doby. Podmienené prepustenie je opodstatnené len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude aj na slobode viesť riadny život a že pre spoločnosť tu nie je príliš veľké riziko jeho recidívy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 53/2008, zo 14. februára 2008). Rozhodnutie o podmienenom prepustení má fakultatívnu povahu, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom ustanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, podľa ktorých u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 a § 67 ods. 1 Tr. zák. Uvedené ustanovenie podmieňuje podmienené prepustenie splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia, na obsah ktorého krajský súd týmto poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, u odsúdeného nebola splnená zákonná podmienka pre podmienené prepustenie podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., ktorou je preukázanie polepšenia odsúdeného plnením svojich povinností a správaním sa vo výkone trestu odňatia slobody. Krajský súd v súvislosti s posudzovaním tejto zákonnej podmienky považuje za potrebné uviesť, že k vyvodu odôvodneného záveru o preukázaní polepšenia odsúdeného v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nestačí len samotné preukázanie dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným v podmienkach výkonu trestu bez toho, aby takéto správanie sa odsúdeného a plnenie povinností svedčilo o tom, že počas výkonu trestu došlo u odsúdeného k eliminácii tých osobnostných čŕt, ktoré viedli k odbrzdzeniu zábran u odsúdeného porušovať záujmy, chránené Trestným zákonom. Bez preukázania polepšenia v uvedenom zmysle zo samotného správania sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v súlade s ústavným poriadkom možno vyvodit' len to, že odsúdený sa vie prispôsobiť podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, teda dodržiavať normy správania sa pokiaľ je jeho správanie pod neustálou kontrolou.

Podľa zistení okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd správne a v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania ustálil, že odsúdený sa počas celého doterajšieho výkonu trestu nie vždy správal v súlade s ústavným poriadkom. Za súladný s výsledkami vykonaného dokazovania je aj záver okresného súdu, podľa ktorého až v poslednom roku došlo u odsúdeného k čiastočnej (pozitívnej) zmene nekritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu odňatia slobody, navyše až po tom, čo absencia kritického náhľadu bola významnou okolnosťou pre zamietnutie predchádzajúceho návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z tohto výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o úvahy okresného súdu, o ktoré oprel svoj záver o nepreukázaní polepšenia odsúdeného v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák., krajský súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Z vyššie uvedeného vyplýva, že od predchádzajúceho rozhodovania o návrhu o podmienené prepustenie došlo k určitému posunu u odsúdeného, ktorý prvotne popieral spáchanie trestnej činnosti, pričom v súčasnosti už verbalizuje ľútosť nad skutkom. Uvedené znamená, že výkon trestu odňatia slobody začína mať pozitívny vplyv na prevýchovu odsúdeného.

Na druhej strane súd nepovažuje túto zmenu za dostatočnú. V zmysle vyššie citovaného záznamu pedagóga sa u odsúdeného vyskytujú ešte nedostatky, pre ktoré jeho náprava (polepšenie) nie je na takej úrovni, aby súd mohol konštatovať polepšenie tak, ako to má namysli ust. § 66 ods. 1 Tr. zákona. Konkrétne u odsúdeného absentuje hlbšie uvedomenie si dôsledkov trestnej činnosti. Ako je

ďalej uvedené v zázname pedagóga nestačí len uvedenie si negatívneho dopadu trestného činu na život odsúdeného a jeho blízkych. V prvom rade je potrebné si uvedomiť, že trestná činnosť mala primárne negatívne následky na poškodeného. Tiež je nutné si uvedomiť všeobecnú nebezpečnosť a nesprávnosť protiprávneho konania ako takého. Je potrebné, aby u odsúdeného došlo k pochopeniu škodlivosti protiprávneho konania, jeho závažnosti a potrebe dodržiavania právnych predpisov. Toto má byť prvoradým účelom trestu v rámci prevýchovy odsúdeného.

Vzhľadom na uvedené nie je náprava odsúdeného podľa názoru súdu dostatočná. Uvedené platí o to viac, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody od 07.05.2014, pričom zmenu jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti možno vnímať až od predchádzajúceho rozhodovania o návrhu o podmienenečné prepustenie, ktorý návrh bol zamietnutý dňa 23.11.2022. Oproti doteraz vykonanej dĺžke trestu nemožno považovať zmenu postoja na nazeranie na trestnú činnosť za dlhodobý jav. Naopak s ohľadom na okolnosti prípadu, že k zmene dochádza až po prvom neúspešnom návrhu o podmienenečné prepustenie, sa môže javiť, že zo strany odsúdeného ide o účelové správanie. Aj preto pokiaľ existujú nedostatky u odsúdeného je potrebné, aby svoje úsilie o zmenu jeho osoby potvrdil počas dlhšieho časového obdobia.“

Podľa názoru krajského súdu okresný súd vo vyššie citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia dáva jasné, jednoznačné a zistenými skutočnosťami položené odpovede na otázku, prečo okresný súd dospel k záveru o nesplnení zákonnej podmienky podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., ktorou je preukázanie polepšenia odsúdeného v zmysle naplnenia výchovného účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. aj výkonom trestu odňatia slobody v kratšej, než odsudzujúcim rozsudkom vymieranej dobe. Okresný súd pri svojom rozhodovaní bol podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona povinný prihliadnuť v neprospech odsúdeného aj na povahu odsúdeným spáchaného obzvlášť závažného zločinu, k spáchaniu ktorého odsúdený pristupoval nekriticky nielen počas trestného stíhania, ale aj podstatnú dobu výkonu trestu odňatia slobody. Z uvedených dôvodov sa krajský súd nemohol stotožniť s názorom obhajoby v dôvodoch podanej sťažnosti, podľa ktorého názoru by postup okresného súdu (vrátane napadnutého uznesenia) mal vykazovať znaky arbitrárnosti.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.